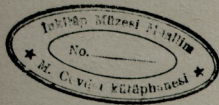

۸ تشرين ثانی ۱۹۱۷

صافی : ۱۸

برنجی سہ

کتابخانه

علم ، صنعت و اخلاق دار الفقہاء مجموعہ

بارلاق ماسکولر آتئنده کیزله ن بویکی طرز مجاهدلرک حقیق
تهلکسته سد چکمک مریرلرک، معلملرک بورچیدر .

نجم الدین صاده

مدنی احتیاجلر

استانبول شهرنده مواصله تأمین

۱۹۱۰ سنه سنده برلینده معمار و مهندس جمیتک عقد
ایشیدیک علمی بر اجتماعده مختلف صنایره منسوب اهالی
مسکنلرک شکل و طرزلی تدقیق اولوندینی صروده، بر
چوق سنلردنیری پایلان تجربه لره و طوتیلان اجتماعی و صهی
ایستایستیکلره نظر آتالرنجه (کیراق قیشه) دینلن آتاتان
اصولک، هوا و ضیا نقطه نظرندن- انشا و اقتصاد شرطلرینه
موافق اولسه بیله منفرد خانه اصوله مرجع اولمادیقی تحقیق
ایتمشدر. بعضی ملکتلرده آلان موجود نورکرده منحصر تطبیق
ایدلنکده اولان بو اوقات طرزلی، ایلریده، صهی بر شهرک
مسکن نقطه نظرندن واصل اوله بیله چکی الک مکمل درجینی
تشکیل ایده جکدر .

اوروپا لارک علمی شرائط آتئنده یایدقاری بویه بر تجربه ده
موفق اوله برق تکرار منفرد خانه اصوله دوته لری و بو
صورتله اهالیلک صحت نقطه نظرندن دوجا اولدقاری ضررلری
تلاق مقصدیه ایجان معاونت مؤسسه لری ایچون اختیار ایتک
مجبوریتده اولدقاری مصرفلری نظر تدقیق و تدبیره آتاق و یاکلیش
یوللردن کیلامک ایجاب ایدر . بناء علیه هیچ بر تدقیق تیجه
سی اوله برق جرمن و فرنگ شهرلریده کی اقامت اصوللری
تقلید ایتک و بو یاکلیش تقلیدی تعمیم ایتک بزم ایچونده بک
ضرری و آجیق اولایله جکندن، شهرک استقباله آلاچی
شکلی و مواصله و ساطعی ایله طوغوردن طوغریه علاقه دار
اولان بو مسکن مسئله سی هر شیدن اول سالم بر صورتده
حل ایدیلیدر. اوروپا شهرلرک بعضی محله لری استئنا ایدیلکی حالده،
یزده، عمومیتله بک مقبول اولان آیری شو اصولی جایدرد.
اجتماعی و صهی هیچ بر محذوری اولیان بو اقامت اصولی
کرک داخله و کرک خارجه اهالیلک و استانبولک شرقیه
متناسب و مدنی احتیاجلر مزه موافق بر صورتده ادامه ایتک
و کیراق قیشه اصولک ایلرله مسنه مانع تدابیر اتخاذ ایدلک
لازمدر .

بوقاریده بیان اولونان برلین اجتماعده، استقباله، کوزل
و صهی بر شهرک آیری اولردن تشکیل ایتسی اساسی عمومیتله
قبول اولونمش و بالخاصه صهی ایستایستیکلرک کوستردیک آجی

اولونور ... فقط معبدلره مزارلر انسانلره هیچ بر ضرر
وریرمدن دوربورلر . حالبوکه و طنبورولرک هر کون لایمده
فلاکتلر سبب اولوبور [۴]، اساساً علمک هر کونکی ترقیاتی،
و بوترقیلرک اعتقادلرده، و ملتلرک مناسبلرینه حصوله کتیردیک
تحوللر، وطن دیونوسله بو کامربوط حسابی بالضروره اورنادن
قاله ایدر جکدر. ملتلر آراسنده مناقلات آرتدقجه، هر ملت یکدیگرکی
داها ای طانیدقجه، صنایع و تجارت ترقی ایدره ک، ملتلر یئنده
محصر لاک مبادله سی بکت کیده تزااید ایتدیکجه، آرتق هر کس
یکدیگر بک منافعی دوشونه جکدر . اوزمان ملتلر برینه
ملتلردن متشکل بر جماعیه منتقه اوله جق و صاج قطعی صورتده
یرلشه جکدر . بناء علیه وطن دیونولرک زواله چالیشمق
هر کسک بورچیدر ...

تولستوی و سائر کچی بر طاق نظر یا تغییر بو فکرده بولونور .
حالبوکه عالمه حسی نه درجه ده طبیعی و ضروری ایسه، ملت
و وطن حسی ده اوقدر ضروری و طبیعی در. اساساً هیچ کیمسه
بو عصرده، شووینیزمه، تعصب منجر اولان، کندمی ملتندن،
وطنندن باشقسنی حقیر و ذلیل کوستره ن وطن محبتی ایسته میور.
هر کس محاربه فلاکتلرینه آجور . حالبوکه بونلر اجتماعی
قانونلرک ضرورتی در. بر یوزنده انسان بولوندقجه ملتلر بولونه جق
و ملتلر اولدقجه حرب اوله جکدر. ناموسنی، حیثیتی محافظه حسی،
آندیشه سی فرددن ناصل زائل اولامازسه، مدافع حسی ده ملتلردن
زائل اوله ماز. ژان ژاق روسونک دیدیک کی: «فضیلت الک حیرت
افزا شکللری و طنبورولرک سایه سنده ظهور ایتمشدر. ابارطلده،
عصر لرجه اعتدالی، آتئده عدالتی، روماده حب فقر ایله عرفه
محبتی ادامه ایدن و طنبورولکدر؛ له او نیداسک جسارتی،
آرینیدک عفت و استقامتی، سقرطلک فضیلتی، ده مونه نک
بلاغتی ایفاظ ایدن و طنبورولکدر؛ ده چپوسلری، قایللری
و سپیونلری بشریتک فوقه ایصال ایدن ده و طنبورولکدر،
عصری ملتلر، علمک آنکنه ازم عصرلردر؛ ناصل که
عالمه تشکیلاتی ده جمعیتلرک تشکله ضروری عصردر . نوع
بشرک ترقیسی، متشکل بولوندینی جمعیتلرک تحالفده در .
بناء علیه چو جوقلرک تربیه سنده، وطن محبتی ازاله یه چالیشان
نظریلردن اوزاق بولونمالیدر. اولرده وطن محبتی ضعیف لاق
دکل، بو حسک تقویه سه چالیشه مق بر جایئدر. بوندن ماعدا،
چو جوقلری بر طاق و طنسزلرک فسسطه لرندن وقایه ایتلیدر. بو
محبت لزوم و ضرورتنه، امانی اوزرینه چو جوقلرک نظر دقتی
جلب ایدره ک، (فوزموبولیتزم)، (بین المللیت) و سائر کچی

حای اولان بر شهرده کرک بویه بر آتی و بوکسک یوللره و کرک یول و دکر اوزونده حرکت ایدمک مناقه پروژم سنک قطعی اولارق احضاری اول امرده مساحه و سائره کی تدقیقاره محتاجدر. بلدییه واردات تأمین ایتمی بدیی اولان بویه بر مواصله شیکسک اقتصادی جهتیده آریجه دوشو. تمیلدر. یکی و بویوک بر شهر املق اوزره سرعتله ترقی ایتمکده اولان استانبولده بویه بویوک شهرله لایق بر صورتده مناقه و ساطفی تأمین ایچون بیان اولونان هندسی وفقی تدقیقات ایله اقتصادی تدقیقاتک شیمیدین اجرایی هر حالده فائده لیدر.

معمار کارال المری

حققتلره قارشی هیچ بر اعتراض بوکسه له مش اولدیندن، اروپا شیرلرینک توسی هب بواسطه دوغری اوله جدر. مع الناف اروپا نیک شکل و تقرر ایتش، بویوک شهرلرند بو مکمل مقصدک شیمیدین قولبالقه استحصالی ممکن اولماد. یفتدن، شهرلرک آتجاق خارجی توسیعیاتی بو یکی غیرتلرند استاده ایدمکده در.

(آری او) اصولی تطبیق ایدلنجه، شهر ساحه اعتباریه بو یوره و اوطوریلان برلر جالیسیلان برلرند طبیعتیه اوزاقلا- شیر. بناء علیه شهرک بو آری قسملری آراسنده مواصلاتی اک ای واک چایوک اصوللره و بالخاصه مساعی ساعتلرینک باشلادینی و بتدیکی زمانلرده هیچ بر سکتیه اوغرمایه حق صورتده تأمین ایتک، (آری او) اصولده تشکیل ایدمک شهرلرده بالخاصه نظر دفته آتجاق بر مسئلهدر. عادی یوللره، یوللر اوزونده طوغری بدن طوغرییه و یا مختلف تأسیسات ایله حرکت ایدن وسائط مواصله نیک چایوقانی و بالخاصه غلبه نیک زمانده انتظامی تأمین ایدمکده تحقیق ایتش اولدیندن، بوکی وسائط مناقه یه برده شهرک او وایش برلری ربط ایدمک صورت و مقدارده کندیسنه مخصوص بولی اولان واسطه لری علاوه ایتک لازمدر.

هیچ بر صورتله کیسلیمن و کندینه مخصوص بر بولی اولان بویه بر واسطه اوزونده تقلبات هم سرعت و هم قطعیتله تأمین اولونایلدیکی جهته، یکی و بویوک شهرلرده بویه وسائط تکرر ایدمکده. صرف وسائط نقلیه مخصوص یوللر شهرلر داخلنده یا بر آتنده و یا بوکسکده عادی یوللره و یا برلریله مناقلاتی قطع ایتجه نیک و جهله ترتیب و انشا ایدیلر. بوکی یوللر نه قدر چوق اولورسه مواصلات و مناسقات او قدر مکمل و منظم اولور.

بوملاحظه لره بناء عرض اولونان مهندس و معمار ایتاده استقبالده کندیسنه مخصوص بولی اولان مناقه واسطه لری نیک عمومیتله تطبیقه اهمیت و برلمسی تقرر ایتش ایدی. استانبول اسکدن بری آری او اصولده تشکیل و تکمیل ایتش و دها زیاده توسعه مستند بر شهر اولدیندن، شیمیدین وسائط موا- صله نیک صوک قبول اولونان شکلنک یعنی، کندینه مخصوص بولی اولان اصولک غایت واسع بر مقیاسده تطبیقه مباشرت ایدلیدر. شهرک نمزلکنکی محافظه ایچون بو یوللر اوزونده الکتریک ترنلری حرکت ایتدیرلمسی و بالخاصه بر آتی قسملری حایو شیکلرله بر اوستی، بوکسک قسملری حایو شیکلر انشاسی دها موافق اولور.

استانبول کی عارضه لی و دکر ایله بولونش اوج جهتی

ادبیات کتبایی

ترکی

— کچن صاییدن مابعد —

دویمسون چرخ فلک خاکله یکسان اولسون
طوغسون مهر جهان اول دخی پنهان اولسون
دلبری برلره یکسون بوکهن کاخ فلک
خانه خاطر یاران کی ویران اولسون
اسمسون باد صبا تاب تموزغم ایله

چنستان جهان کلخن سوزان اولسون
الغ....
یوتون مرثیه بو طرزده ترنم ایدیلش اولوب بهری اون بیتی
احتوا ایتک اوزره سکن بنددن مرکبدر [۱]. صوک قسی
شویه بلشیلور :

بکا عیب ایسون نکته طرازان فیم

ساده دوشدوکنه بو نظم پریشان سقیم
فکر مضنون پندیده به طاقنی قودی

سربر غمته نازل اولان رنج الیم
نیخ جمرانی و پروپ تفرقه ایدام ده

ایندی منظومه مرثیه کی طبعی دویم
وعنه ناک اولدی خار دستادا

بیجه ممکن کوه کفتره نظیم
الغ.....

بزم فکر قاصراته مزه نظر ا ترکیب نیک اک کوزل شهری
سرای یوسنه حقده سوبله دیکی « قصیده » در . یکرمی درت

[۱] بومرثیه تمام اولدری، سرای یوسنه لی موجیج طلی
افدینک کتبخانه سنده موجود اولان « دیوان فاضی » نیک نهایتده
مقیددر. سرلوحه سنده شو عبارده وارددر :

مرثیه سرائی ترکی طبعی رحه الله تعالی
برای فخرالصرا قاف زاده فاضی افدی »